

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

ETI

ETIKA

Ispitna knjižica 2

ETI IK-2 D-S038

ETI.38.HR.R.K2.12

35208

12

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne pišite esej dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

U ovome dijelu ispita napišite esej slijedeći priložene upute i smjernice za pisanje eseja.

Esej treba imati od **500** do **600** riječi.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Esej obvezatno napišite na list za čistopis.

Pišite čitko. Esej će se bodovati s nula (0) bodova ako je nečitko napisan.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 12 stranica, od toga 3 prazne.

Zadatak esejskoga tipa

Pozorno pročitajte navedeni tekst. Prema ponuđenim smjernicama napišite esej s jasnom strukturom: uvodnim dijelom (postavljanjem teze ili hipoteze), središnjim dijelom (analizom i argumentacijom) i zaključkom (sintezom).

Tema eseja: **Moć novca**

(...)

Što za mene postoji pomoću *novca*, što ja mogu platiti. tj. što novac može kupiti, to *sam ja*, sâm posjednik novca. Kolika je snaga novca, tolika je moja snaga. Svojstva novca su moja – njegova posjednika – svojstva i suštinske snage. To što *ja jesam* i što *mogu*, nije, dakle, nikako određeno mojom individualnošću. Ja *sam* ružan, ali mogu kupiti *najljepšu* ženu. Dakle, ja nisam *ružan*, jer je djelovanje *ružnoće*, njena odbojna snaga, uništena pomoću novca. Ja sam – prema svojoj individualnosti – *hrom*, ali mi novac pribavlja 24 noge; dakle, ja nisam hrom; ja sam rđav, nepošten, nesavjestan, glup čovjek, ali je novac cijenjen, dakle, cijenjen je i njegov posjednik. Novac je najviše dobro, dakle i njegov posjednik je dobar, novac me uzdiže iznad muke da budem nepošten; dakle unaprijed se pretpostavlja da sam pošten; ja sam *bez duha*, ali novac je *zbijski duh* svih stvari, kako bi njegov posjednik bio bez duha? Osim toga, on može kupiti umne ljude, a onaj koji ima moć nad umnim ljudima, nije li on umniji od umnih. Ja, koji pomoću novca mogu sve za čim čezne ljudsko srce, ne posjedujem li ja sve ljudske moći! Ne pretvara li dakle moj novac sve moje nemoći u njihovu suprotnost?

Ako je *novac* veza koja me vezuje uz *ljudski* život, s društvom, s prirodom i ljudima, nije li novac veza svih *veza*! Ne može li on razriješiti i vezati sve veze! Nije li on zato i opće *svojstvo razdvajanja*? On je prava *moneta razdvajanja*, kao što je i pravo sredstvo *veze*, *galvano-kemijska snaga* društva. (...)

Karl Marx, *Ekonomsko-filozofski rukopisi*, u: *Rani radovi*

Etika

Esej

Smjernice za pisanje

U eseju odredite pojmove: „moć novca”, „ljudski život i lažna stvarnost”, „otuđenje”, „univerzalno razmjenjivanje posredstvom novca” i „moralnost ljudskih odnosa”.

1. Objasnite što prema Marxovu mišljenju određuje položaj čovjeka i ljudske odnose u modernome društvu.
2. Objasnite zašto je novac najveća društvena moć i do kakvih posljedica to dovodi za razumijevanje ljudskoga života i odnosa prema drugima.
3. Objasnite što za moralnost ljudskoga života i ljudskih odnosa znači društvena zbilja kakva je opisana u tekstu.

Argumentaciju u eseju potkrijepite primjerima:

1. povrede moralnosti do koje je dovela moć novca
2. ljudskih dobara koja nisu razmjenjiva i ne mogu se kupiti novcem.

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

List za čistopis

List za čistopis

03

Prazna stranica

Prazna stranica

